ט.

לְרוּסִים

כאשר בּאה כערת העת* שברה את אניותיכם, את חמותיכם ומבצריכם, את בריחי הברזל אשר לכם, את אוצרותיכם ועתידותיכם.

בבוא סערת העה שברה את חרבותיכם, את חניתותיכם, את כּלי הַמַּפֵּץ וּמְחִי־קָבָלוֹ אשר לכם; הובישה את יד גבוריכם, הכתה סוסיכם והפילה רוכביהם אחור.

בבוא סעדת העת עקרה משרש יצרות־עַד אשר לכם. וחתול הפּרא אשר היה קשור מאות בשנים בעבותות אל אילן שָׁב** נתק את מיסרותיו וירץ להתהולל ולהשתגע על פּני כל הארץ.

וברוצו ובהתהוללו ובהשתגעו התנפל לא על העריצים אשר שוממו ארצכם, החריבו עריכם, הרגו, אסרו והגלו את בניכם, כי אם על החלשים, על בני ישראל המדֻכָּאים ועל עיוותיהם העלובות, התהולל הפרא הפוחז, חנק רָמַס וטרף ורבים בכם אשר ראו כל אלה וישש לבבם...

האומללים! בעוֹרונכם לא ראיתם, כי אלה ה„גבורים" אשר התנפלו כזאבים על בני ישראל מחוסרי נשק ומגן באוקרינה

---

*) מלחמת העולם.

**) בהגדות העם אשר לרוסים וב„רוסלן ולודמילה" של פושקין.

ובחבלי־ארץ אחרים ויערכו טבח למאות אלפים, אלה „מגיני ארץ המולדת" המיטו על רוסיה שואה הרבה יותר נוראה מן השואה אשר המיטו עליה אויביה־מנדיה מבחון וּמַהַפְּכָיה־מהרסיה—מבפנים.

האומללים! מה עשו לכם כל אלה אשר הסיתו את המוניכם לפרוע פרעות בישראל? הם לקחו מלא־חפנים מלח ופזרו אותם על פצעיכם! הם לקחו חביות מלאות חומר־שריפה ויעלו אותם על התבערה האוכלת אתכם.

כי על מה אָבדה רוסיה*? הלא על יצרה את העקרב הנורא הנושך את בני ישראל עשרות שנים, את ה„פוגרום"!

לא רוסיה היתה הראשונה אשר ענתה את בני ישראל: רבים היו מבלעדיה אשר ענו ואשר מענים גם עתה את בני ישראל, אבל רוסיה היתה הראשונה אשר ענתה את בני ישראל לא רק על ידי חוקים רעים, גרושים ובתי אסורים (ובית־האסורים אחד גדול אשר „תחום המושב" קראו לו) ועל ידי פרץ הרציחה אשר להמון העם, כי אם גם עשתה את הפרץ ההוא ל ח ו ק, ל ד ר ך, למעשי יום יום...

מולכיה־מושליה ומשרתיהם־חונפיהם הרבו לענוש את בני ישואל — מלמעלה; בני ההמון — רצחום, שדדום ובזזום—מלמטה ורבים מאזרחיה ראו את כל זאת ולא גד לבבם לחמלה על המֻכים.

והנה קם ונהיה הדבר, כי חי ישראל בארץ רוסיה ולנגד עיניו רחפה תמיד תמונת הרוצח התוקע מסמרות־ברזל בגלגלת קרבנו —

ברוסיה נולד ה„פוגרום" וממנה הלך לנוע על פני תבל: בראשונה בארצות הקרובות לה, ובאחרונות—גם לארצות הרחוקות. נחש הפוגרום אשר יצרה ארצכם שואף לבלוע את כל

---

*) על רוסיה ה„ישנה", על רוסיה של הצארים וכל עושי דבריהם אני מדבר.

ישראל. מזמת הנחש א תקום. משה יאחוז בכנפו והיה למטה בכפו...

אבל הנחש שוב ישוב אל יוצריו וארסו נשירתו — מכה אנושה...

כי הנה רבים בכם המרגישים גם את נשיכת הנחש אבל תחת להמיתו הם מגדלים ומנשאים אותו!

כי כה ילחש להם הנחש עתה:

„הכו ביהודים! הושיעו את רוסיה!"

הא־ל־ם! הלא ארצכם שממה רק על ידי אותו: „הכו את היהודים", ואיך תושע רוסיה על ידו?

האמללים! הלא מראשית ימי אלכסנדר השלישי ועד עתה רבים בכם המכים ביהודים, — ואיה תשועתכם?

„הכו את היהודים" — הלא זהו קצה־אסונה של ממשלת הזדון, הלא זהו חתימת גמר־דינה, הלא זה הוא — „מגה, מגה, תקל ופרסין" שלה...

חוזה גדול היה לכם, אשר ראו עמקי תהומות, אבל רק לעתים רחוקות מאד ראה גם את רום שמים, ובהרימו עיניו לשמי־רום ראה אותם מבעד הענגים הכבדים אשר ברוחו...

עיניו חזו, כי גורלכם קשור בגורל בני ישראל, אבל תחת להגיד לכם: „אל תגעו לרעה בבני ישראל אם אין אתם חפצים לגוע", הגיד לכם: „היהודים יהרסו את רוסיה"!

לא רחמים עורר בכם לבני ישראל הנדכאים, אף לא הגיד לכם את אשר הגיד אחד השלוחים אשר לנוצרים: הישועה היא מן היהודים. כל הנוגע בהם כנוגע בבת עינו", כי אם שוה את ח ד ד היהודים לנגד עיניכם, ובזה המציא לכם תואנה להרע להם בכל עת תמיד.

בספר העולם קרא נכוחה: „יהודים" ו„רוסיה", אבל לא היטיב ל צ ר ף את המלים.

כי על כן תחת לקרא: „מן העול הנעשה ליהודים נשקפה רעה לרוסיה", קרא: „היהודים יהרסו את רוסיה".

כי על כן נאם הדבר בקרב לבי: הכון ואמרת לרוסים: שפרו מעשיכם. היטיבו את אשר הריעו רבים בבם. הנצלו מן החטא הגדול אשר חטאו רבים בכם — ותושעו!

שובו נא ב א מ ת אל האמת. שובו נא מן החטא הגדול אשר חטאו רבים בכם לבני ישראל וראיתם בעיניכם, כי קרובה ישועתכם לבוא.

אם אך תחפצו וראיתם, כי ישועתכם קרובה הרבה יותר מאשר ידמו אף אוהביכם היותר עזים.

כי הנה ישועתכם בא תבא אז פתאם כברק אשר יבריק ד', כשמש אשר תראה פתאם מבעד לענגים וכבשורת ההצלה אשר הביאה היונה לנח אשר בתבה.

הנה אתם, הרוסים, אוהבים לאמר: „חטאנו!". הלא הודוי הוא המזון אשר לנשמותיכם.

אבל את הודוי הגדול האחד עוד לא התודיתם. עוד לא אמרתם את ודוי האמת אשר תוכנו: רבים בנו אשר חטאו, עון, פשעו והרשיעו לבני ישראל, ואנחנו מבקשים סליחה ומחילה מעצמות קדושי ישראל בפרקנו את חטאת הרבים הנוראה בהרבותנו עשות צדקה וחסד עם קרבן העולם — ישראל.

ולא רק הגד תגידו את הדברים האלה, כי אם גם ת מ ה ר ו להגשים דבריכם במעשים ופשטתם ת כ ף ראת ידיכם לעם האמלל — ואז —

אשריכם הרוסים!

כי מבעד לרוחכם הסוער, המשתולל, המשתובב ומתפרץ ומהרס ומכלה ברוב קצף וחמה, — לב טוב לכם, לב רחום, ובעמקי מעמקיו — הכנעה לפני הדר כבד גאון ד'.

כי על כן בבא ישועתכם לא רק כי תבנו בקרב העמים, כי אם גם תנשאו מעל לכל אויביכם, מעל לכל חלועגים ובזים לכם עתה.

כי בנפול מעליכם הרי החטא המכסים עתה אתכם תראה

לעין כל נדבת רוחכם וכסופי נשמותיכם לאמת הגדולה והקדושה שבחיים.

אבל עתה – הנה הרי חטא מציקים עליכם, על נשמותיכם! הרים? הרים הם אם נמצאים אתם מתחתיהם, אבל נסו נא להטהר על ידי הצדק והטוב, אשר תעשו לאשר הריעותם, וראיתם, כי לאין ואפס יהיו –

אבל מתי תבוא תשובתכם? מתי יבוא ודוי האמת שלכם? מתי? מתי? הוי, ריסים!

עד מתי תפגרו? שובו, שובו, אל תאחרו. לא עת חפות הארץ-אף עתה ה'!

ל.

לַפּוֹלָנִים

אלהי הרחמים רחם נא עלי ותן בלבי את דבר הצדק אשר עלי לדבר לבניך הפולנים.

אלהי מעוזי! גער נא בשטן שחר-הכנפים והרעיונות, אשר התיצב בשנים האחרונות בין בניך, הפולנים, ובין בניך, בני ישראל.

שבר נא את מחיצת הברזל, אשר הוקמה בשנים האחרונות בין הקרובים, השכנים; פזר את ענני הסתו, גרש את מחנות הרוחות הרעות הזורעות איבה ומשטמה בין בניך אלה, ואמור תאמרנה לנתק בחזקה את אשר קשרת וחברת אתה אלף שנים!

משך נא צנורות-חסד מנשמות לנשמות, מלבבות ללבבות, ודברי, דבר בן-ישראל, יפלס לו נתיב ללבות כל בני פולין.

משך-נא קוי אור אהבה שמימית מנשמתי לנשמות אלה האנשים, אשר אינם יודעים את כל הרעה אשר הם עושים לעצמם, בדחותם ובהרחיקם מעליהם את נושאי נס האלהים, את בני ישראל.

ניצוצות, ניצוצות מנשמתי, נשמת בן-שם, יכנסו נא עמוק עמוק אל לבות בני יפת, ודמעותי, דמעת בן העם רב חסבל והרמעות, תרככנה גם את הלבבות אשר היו לאבן.

אלהי האור, אור הנצח, האור העוטה את כל העולמות כשלמה, הקיפני, סוככני ומלאני בזיוך, עד כי בדברי על ארץ

פולין ובניה לא יעיבו האף והחמה אף לרגע את נשמתי.
ועיני תקראינה את גורלם של בני פולין לא בכתב אנוש,
כי אם בספר מעשי אצבעותיך, בספר השמים, בספר אמתך הקדושה.
הלא כה דבריך בספר ההוא:
„תעה תעה עם במדבר. אמרתי: לי אתה לנצח נצחים!
ובית בניתי לעם ההוא ויצוע הצעתי לו: היכל קדוש בארץ קדושה.
טמא העם ההוא את ביתי, חלל יצועי. אמרתי לו: הרחק נדוד אל מדבר העמים!
תעה העם שנות מאות וירא בנדודו מקום מנוח מעט —
ואמר לו: פה — לין".

רק בעורונו של האדם ישנם דברים שבמקרה; באלהות אין כל דבר שבמקרה, כמו שאין בה כל דבר שבשגיאה. בהניח אל שדי את בני ישראל לשבת אלף שנים את בני פולין, ברית עולם כרת בזה בין שני העמים.

ולא לזה הניח את בני ישראל בין הפולנים למען ימסו בני ישראל ביניהם כדונג, וחדלו מהיות את אשר הם, כי אם למען אשר ילכו הפולנים בדרכם הם ובני ישראל בדרכם הם, ובלכתם בדרכיהם שונים ישאפו לאחת: לעשות את רצון האב שבשמים!

כשפרושה טפת שלום על הפולנים ועל בני ישראל הם נותנים ולוקחים אלה מאלה ושואבים יחד מעמקי באר אלות, ממתן הדבור ומסוד הדממה.

לא כן בימי משטמה. כשהפולנים דוחים מעליהם את בני ישראל, נדודם של בני ישראל במדבר העמים הולך ומתגבר, יסוריהם מתרבים ועלבונם מתעמק, והפולנים גם הם אובדים הרבה, גם „מטל השמים" גם „משמני הארץ".

כל ארץ המגרשת מתוכה את בני ישראל אובדת בזה את מרוץ דמיה. הכל נעשה חרב, קפוא ומת.

שוקים נשארים ותנועה אין בהם. ערים נשארות, ובאין

בהם הרוח החיה של בני ישראל, הן ריקות, חרבות ושוממות.

אמר יאמרו שונאי בני ישראל: מפריע מנוחה הוא ישראל". אמנם כן הוא. מפריע הוא את מנוחת העצלים, מפי-השנה והקופאים על חיי הבל וריק. קחו מן העולם את האי-מנוחה אשר בו והיה לאיי-מות.

העם הפולני קם לתחיה רק מאשר חי בקרבו האי-מנוחה, רק מאשר לא ידע שלו בנפשו, רק מאשר לא השלם לחיי העבדות והבוז.

העם הפולני קם לתחיה רק מאשר אותה סערת הנפש, אשר בה מונים את בני ישראל, חי בנשמתם בדמה יותר גדולה מאשר בנשמות שונאיהם-מנדהים.

בני ישראל יצרו בארץ פולין את המסחר, שכללו את התעשיה, הגדילו והרחיבו את האומניות, נתנו למרכלת פולין ולתעשיתה מהלכים בין רחבי העולם, נתנו לה עוז ותעצומות של ארץ רבת-אוצרות.

הבנה תבנה ארץ ויתרומם גוי מבלעדי אותם הדברים?

והנה קמו בעשרות שנים האחרונות אנשים מקרב העם הפולני אשר חשבו מחשבות גרוש, הרס ואבדן על בני ישראל בהכרית מהם כל ענף פרנסה, בלי השאר להם כל מחיה ובבקש תמיד תואנות עליהם להצק להם ולהרע להם עד כי לא יוכלו נשוא. הלא ידעו כל אלה האנשים, כי ממרים הם בזה את פי האלהים הנותן חיים ומשפיע שפע כל טוב, אורה ושמחה, וכי ממיטים הם בזה שואה לא רק על העם השנוא להם, בני ישראל, כי גם על העם האהוב להם — העם הפולני?

הלא נוצרים הם אלה האנשים, ומדוע לא ישיתו לב למה שנאמר לנוצרים: „את אשר חבר האלהים אל נא יפרידו בני האדם"? אלף שנות חיים משותפים בני שני עמים, האין זה דבר אשר רק יד האלהים חוללה אותו?

האנשים ההם הלא מעוצבים ומקדישים הם גם את החוזה

הגדול אשר לפולנים, ומדוע לא ישימו לב לאשר אמר, כי „ישראל הוא האח הבכור אשר לעם פולין"?

החושבים הם האנשים ההם, כי החוזה הגדול, בהגידו אלה הדברים מתוך הסתכלות לתוך נשמת ישראל, לא ראה נכוחה, זרק הם, בעלי המשטמה וההרס, הם הרואים נכוחה?

ואף גם אז, בעת אשר החוזה הגדול אשר לפולנים עוד לא הסתכל לתוך נשמת ישראל וכתב עליהם מרורות, הלא השבע השביע גם אז את הפולנים באש להבת לפתו, כי כאשר יקומו לתחיה לא יבדילו בארצם בין „אזרח" ובין „גר" ויהיו אחים לכל נדכה ולכל נענה.

ומה עושים אלה האנשים אשר בשם חחוזה הנדול יתימרו כל הימים? — אומרים הם לבנות ארץ פולין בגזירות קשות ובפרוע פרעות.

אמנם רבים הם בפולין האנשים הדורשים משפט וצדק לעם ישראל וביניהם גם אלה אשר א ה ב ה ו ר ח מ י ם בלבותיהם על בני ישראל הנרדפים והנענים, אבל אחת קטנה ידרשו מהם — ה ת ב ו ל ל ו ת...

אבל היודעים הם אלה האנשים הטובים מה הוא הקרבן אשר הם דורשים מבני ישראל במחיר יחס הצדק ופשיטת יד האהבה?

השונאים חפצים לכלות גם את הגוף גם את הנשמה של בני ישראל, וה„אוהבים" חפצים להחיות את גופותיהם של בני ישראל בכלות ה נ ש מ ה הישראלית...

אין האנשים הטובים האלה יודעים מה זאת „התבוללות" לעם אשר אלפי שנים הוא נותן גוו למרמס למען החיות וקים את נשמתו.

אין האנשים הטובים האלה יודעים גם את זאת, כי בהתבולל ישראל בין העמים האחרים, בחדלו איפוא להיות את אשר הוא, לא יתן גם לאחרים מאומה. כאשר יחדל ישראל מהיות את אשר

הוא ואבדה נשמתו — ירידו עמו לטמיון גם כל אוצרות הרוח אשר רכש לו באלפי שנות נדודו...

כי על כן נאם הדבר בקרב לבי: הלך ואמרת לפולנים: היו לבני ישראל את אשר הייתם להם לפני שנות מאות. הושיטו להם יד אוהב והניחו להם להיות את אשר הם.

הושיטו לבני ישראל יד אח ואוהב והיתה התשובה אשר ישיבו לכם בני ישראל — אהבת לב ומסירת-נפש אשר אין כמוה בעד פולין.

לעוינים את בני ישראל בקרב הפולנים אמור: מחשבות גרוש והרס שלכם — הבל וריק הן. ידיכם קצרות ממלא את מזמות לבותיכם...

לדורשי שלום בני ישראל בקרב הפולנים אמור: מעשי הצדק שלכם — רצויים, אבל מחשבת ההתבוללות שלכם — מום בה, לא תרצה לאלהי האמת.

ו ל מ ע מ י ק י ם שבקרב הפולנים הטובים, לאלה אשר גם מעשי אמת וצדק יעשו לבני ישראל וגם ל ר ו ח ם יביעו אמור: בגים אתם לתוזה הגדול אשר לפולין ובנים אתם גם לאל עליון.

י"א.

לָאַנְגְלִים

שטה אניה בלב ים ואין מנוח לה. שנות אלפים היא חותרת לבוא אל החוף, והחוף ממנה והלאה. סערות קמות לנפץ אותה, נחשולים עומדים לבלוע אותה. עוד מעט והיא נשברת לרסיסים... אבל לא! עוד היא אוחזת את דרכה, עוד היא חותרת אל החוף, ואיהו?

ידו של רב-חובל נאלם מטה את האניה. לאן היא מלוה את האניה?

אנגלים! אתם אומרים להביא את האניה אל החוף; אומרים אתם להשיב את ישראל לארצו...

בכל ברכות גן-עדן תבורך ה י ד ה ג ר א ה אשר היד הבלתי נראה של רב החובל הנעלם מנהגת אותה...

אבל אל נא תהי היד ההיא יד רמיה, אל נא תוביל את האניה ארחות עקלקלות, אל נא תניח את האניה לשקוע בתהום...

אל הטובים שבבני אנגליה אשים דברתי:

אל ישיאוכם אלה הסובבים אתכם ודוחפים את ידכם לעשות מעשי-שוא, לדבר רמות ונשגבות על „בית-ישראל בארץ ישראל" ולבלי להניח אותו את ישראל, לבוא שמה...

אויה! יש מכם השומעים לברי המסיתים כאשר שמעה אם כל חי לעצת הנחש...

בעצת הנחש סגרו שערי גן-עדן לפני האדם ובעצת נחשי

אדם אומרים לסגור שערי-הארץ בפני עם ישראל למען הוסיף יגון על יגונו ואנחה על אנחתו.

ראו מה גדולה ואמיצה היא ממלכתכם. איומה היא קנאת עמים רבים בכם, אבל קנאתם עולה בתהו ונפץ תנפץ על סלע חכמתכם וצפיתכם למרחוק.

אבל גם החכמה גם הצפיה למרחוק נתנה לכם למנה מאת רב החובל הנעלם למען הביא את אנית ישראל אל החוף.

ואולם בתנועת שוא אחת אשר תנוע ידיכם, בהטותכם את אנית ישראל מן הדרך, אמור יאמר רב החובל הנעלם: שפטים נכונו למלחים מתעים, מעותי דרכים!

כי אז חכמתכם-כסילות, אור צפיתכם-חשך ועוזכם ומעוזכם-גבלי חרש.

כאשר נשתה גבורת שמשון בהטותו אזן קשבת לדלילה וכאשר הועם זיו חכמתו של שלמה בהטות נשים נכריות את לבבו, כן תהי גבורתכם מאפע וחכמתכם הבל וריק בהטותכם אזן ליועצי שוא האומרים לכם להונות את בני-ישראל בהבטחות שוא ובמעשי קסם!

„אוהביכם" אלה מביאים עליכם קללה נוראה וצרה אשר אין מנוס ואין מפלט ממנה.

מובילים הם אתכם בעורמם אל תהום הכליון.

כי גדול יהיה אז עונכם מעון כל העמים אשר על פני האדמה, אף מעון אלה העמים אשר רחצו את רגליהם בדמי ישראל —

כי העמים ההם טרפו את הגויות, ואתם שחוק עשיתם לכם ב ג ש מ ת ישראל.

העמים ההם שנאתם לישראל גלויה לכל, ואולם אתם האנגלים, אם לא תמלא הבטחתכם, הלא אומרים אתם לחבוק נשמת ישראל בגלוי ולהמיתה מיתת עולם — בסתר...

הנחמו בני-אנגליה!

השחוק תעשו בנשמת עם ולא יחבל לכם? ובנשמת מי אתם אומרים לעשות שחוק, בנשמת עם אשר נתן לכם את ספר-הספרים?

או האמר תאמרו לעשות מקנה וקנין בהבטחה אשר ניתנה לישראל מאת צור העולמים?

דעו לכם, בני אנגליה, אותה ההבטחה אשר נתנה לישראל היא גם אור גם אש, גם פרוב גם עקרב, גם יונה הומיה גם לביאה טורפת —

אשרי העם אשר יהיה כלי ביד ד' ושליח למלא את הבטחתו לישראל, ואוי אוי לו לעם אשר ישים ידו לתוך האש, ישים רגלו בפי העקרב וראשו לתוך פי הלביאה —

ראו! אנית הפלא שטה עתה לארץ הקדושה. לכם בני־אנגליה, נתנה הזכות הרבה והכבוד הרב להיות מלחי האניה ההיא. אם ישרה תהי דרככם—תעלו מעלה מעלה; בהעוותכם את הדרך— הנה האניה תאחז דרכה גם מבלעדיכם והמלחים ירדו מצולה.

התעשתו, בני־אנגליה!

עוד רבה בכם החכמה והגבורה לבלי לכת אחרי אלה הדוחפים את ידכם לעשות מדתה.

הרבו עשות טוב, בני־אנגליה, וכלו ביד חזקה וביושר לבב את אשר החלו הטובים שבכם. תהי ידיכם אמונה לישראל עד הקימו את שוממות ארצו ועד בנותו לתלפיות את עיר הקודש והיכל הקודש.

״ב.

לִבְנֵי עֲרָב

הגם אתם, ערבים?

הגם ביניכם, אחים קרובים לבני ישראל, ימצאו אנשים הרודפים את בני ישראל ומתנפלים עליהם בשובם לארץ אבותיהם?

הגם ביניכם ימצאו אנשים המכים את המכה, זורקים אבן אחר הנופל ודוחפים לתוך התהום את המשיט יד וצועק: הצילו! הצילו!?

הגם ביניכם ימצאו אנשים החפצים לראות סביבם רק „ולד אל מות" ולא בני ישראל אמיצי לב ומלאי מרץ המביאים גאולה לא רק לעצמם, כי אם גם לכם, אחינו בשרנו?

למי היא אותה היד המפרדת בין אחים ומלמדת אותם להתנפל כחיות הנכונות לקרוע סגור לב טרפם? — הלא יד השטן היא!

ערבים! עד מתי תניחו לאותה היד הזורעת און וקוצרת עמל למשול בכם, להטותכם לכל אשר תחפוץ ולהשליככם לתוך פי הגיהנם?

ערבים! עד מתי תהיו כזרים לבני ישראל בשמעכם לקול המסיתים אתכם לשים סכינים בלבות אלה מבני ישראל המהפכים ארץ ערבה ושוחה לגן ד'?

ראו נא, ערבים, מה הייתם אתם טרם החלו בני ישראל

לשוב לארץ אבותיהם? עבדים אומללים משוללי זכיות-אדם, אברים מדולדלים, משפחות קרועות, פוורות, מחולקות ונלחמות תמיד אשה ברעותה בלא עבר, בלא עתיד, בלא הוה, בלא דעת תולדתם ובלי הפרת-עם. ומה הנכם עתה?

בני ישראל הכניסו זרם של חיים שואנים בארץ הקדושה וקול החיים ההם צפל בנשמותיכם ויעורר בהן זכרונות העבר הגדול ותקות עתידות גדולות, אמץ לב, עוז ואמונה, עצם קרב אל עצם, בשר לבשר, משפחה למשפחה, רוח לרוח ונשמה אחת חיה בכל אלה —

ומה הוא הגמול אשר חלק מכם, ערבים, משלם לבני ישראל בעד זה? שומעים הם בקול שונאי בני ישראל ונעשים גרזן בידם לכרות את העצים הרכים הנושאים פרי ברכה ואושר גם לכם, גם לאנושיות כולה.

הלא כה דבר הנחש-השטן אליכם: „בני ישראל אומרים לגרש אתכם מן הארץ הקדושה"

אבל האינכם רואים, אם לא הכיתם בסנורים, כי מאז החלו בני ישראל לחרוש ולעבוד אדמת הקודש, לטעת שם כרמים ולבנות בתים, גדל ועצם מספרכם למעלה מאש?

ואף גם עתה לו הנחתם לבני ישראל לעבוד עבודת הקודש בארץ באין מפריע, לבנות בתים, לסול מכלות, ליבש בצות ולסקל שדות, לזרוע ולנטוע נשמות — הלא עשרתם וגוברתם אתם על אחת מאה?

שוטני בני ישראל, אשר עיניים הם גם אתכם, בכל דברי החלקות אשר יביעו באזניכם, יודעים את כל זה היטב, ורק מדעתם היטב את הברכה הרבה אשר בני ישראל מביאים לכם ולארץ, הם עמלים להקים חומת סינים ביניכם ובין בני ישראל; על כן הם עמלים לעקור משורש כל רגש אחוה מלבותיכם. אין הם, אוהביכם-שקר, חפצים, כי בני אברהם ויצחק יתאגדו ויתאחדו ויתערו בארץ. מפרידים הם בין בני אברהם ויצחק למען הורידם, למען השפילם, למען התלישם ורשת את מקומם.

עצתם לא תקום. הארץ הקדושה נתנה רק לבני אברהם.

אוי למי שחושב מזמות להפר עצת ד'!

אוי להם ואוי גם לאלה מכם אשר יקבו בעצתם; אשר יניחו מכשולים על דרך בני ישראל, בוני הארץ; אשר לא בלחם ומים יקדמו את אחיהם, בני ושראל, שבי הגולה, כי אם בחרב ובחגית...

ראו נא! צעירי בני ישראל באים אליכם עיפים ויגעים, רעבים וצמאים, פניהם כחשו ורגליהם בצקו, כליון-נפש בעיניהם ודבר לכם בפיהם: יחד נבנה את בית אברהם. הצלנו את נפשותינו מן הריוצחים ברוסיה ואוקריגה והקריב נקריב אותן על מזבח הארץ הקדושה לכולנו.

ומה בשיבים להם רבים בכם?

— „מסקובים" אתם, בולשביקים אתם! — לא לכם ולנו לבנות את הארץ...

האב האחד לכולנו — אברהם — רואה את כל זאת וסופק את כפיו: הלזאת גדלתי ורוממתי בנים, כי ידכאו וירוצצו אלה את אלה?

ואבי כל האבות, אבי כל העולמים, מה הוא אומר?

— אוי להם לבני אדם הנותנים לאחיהם אבנים במקום להם, ואוי לארצי אשר חרבה ושוממה היא בחטאתם!

הקשיבו איפוא, בני ערב, לקול אברהם אביכם ולקול אביכם שבשמים אשר „אלה" תקראו לו ואשר אבותיכם-אבותינו „אל שדי" קראו לו.

הושיעו לאחיכם, בני ישראל. קבלו בזרועות פתוחות את הבנים-הבונים אשר להם. אשרי העושים רצון האלהים אבי-החסד!

י"ג.

לָאֱמֹרִיקָאִים.

לאמריקאים לאמר:

בשנים ינסה אלהי המשפט את העמים: בכור העוני ובמכמני העושר.

איש כי ידוכא ביסורים; כי יהיה נידד מארץ לארץ באין בית ומחסה; כי ידפוק על שערי הרחמים ואין פותח; כי יפול תחת משא עבודה ודאגה; כי ירעבו בניו ללחם ובידו אין מאומה; כי ישולל זכיות-אנוש וירקב במרתפי-חושך, בארץ-גזרה; כי ייהיה לו העולם כולו לבית-כלא חושך גדול; כי יראה את כל הרע, השפלות והכעור שבעולם ושבאדם ובעיניו לא יגה אף שביב אחד של שמחה; כי יפול ביאושו לתהום האבדון ונפל מדחי אל דחי, מעון לעון —

נוסה האיש בכור העוני ווזקק, וצורף, וחתעורר, ושב, וקרא אל האלקים ממעמקיו —

ושמע האלהים בקול תחנוניו. והיה אם גם אחרי ענותו לא יקרא אל האלהים, כי שקע בבוץ עוני וחטאת גם יחד, וחשב האלהים מחשבות לבל ידח ממנו הנדח ההוא והרבח עוד לצרפו ולזקקו ושלח אליו דברי נחומים ביד שליחיו וחבל גם תהבולות אחרות להשיבו אליו —

„הן כל אלה יפעל אל פעמים שלש עם גבר"...

ואיש כי ינוסה במכמני עושר ורם לבבו ושכח את אחיו

ולא יצילם בעת רעתם והתחננו אליו ולא ישמע לקולם וגם יגדיל עשות רעה, כי יונה, יעשוק, יגזול ויחמס, וידכא עניים ועובדים בזעת אפים —

ולקח האלקים ממנו את עשרו ושלח את חצי מכותיו לתוך לבו או יכהו בתחלאים רעים ומרים בעצם עשרו וגזל מנוחת לבבו והוליכהו שולל ושמהו ללעג ולקלס לכל מיודעיו והשביעהו מכאבים וממרורים.

והיה כי יראה את יד האלקים בכל אלה ושב אליו בכל לב ונפש והשיב את כל אשר גזל ועשק, גם אשר גזל בגלוי גם אשר גזל בסתר, גם אשר עשק במרמה, גם אשר עשר בתחבולות-מסחר וקנין ונתן את כל הנותר לאביוני אדם וקרא אל האלקים מעקת עשרו ושמע האלהים לקולו ושלח את המנוחה לנפשו ונחהו בדרך עולם.

ואם לא יראה את יד האלקים בכל אלה, כי נפשו קשורה לנצח בצרור חכסף וירד עמו שאולה אם נפשו משחתה כולה —

ואם עוד שמץ טוב בנפשו או כי תזכרנה לו צדקותיו אשר עשה לפנים ונסהו האלהים בנסיונות אחרים וחבל תחבולות אחרות להשיב אליו את השה האובד...

ככה משפט האיש וככה גם משפט העמים.

פתחו את כתבי הקודש וקראום בתום לבב בלי כל אותן חכמות-אנוש ותעתועי-דמיונות של כל כהני עם ועם בכל דור ודור. פתחו את ספרי זכרונות דברי הימים אשר לכל העמים וקראו גם איתם בלא כל סלף החקרנים, הפלפלנים, דברני כתות ופוליטיקאים העושים את השחור — לבן והלבן — שחור. התבוננו גם בכל הנעשה מסביבכם בימי מלחמת העולם ואחריה ביושר לבב, בלי נטיה ופניה, בלי כל חשבונות-בצע ובלי גסות חמרנית, השקיפו לתוך עמקי חיי עם ועם בשנות מהומה אלה ולתוך חייכם אתם ונוכחתם, כי גם העוני, גם העושר רק מידי האלהים המה נתנים לעמים ורק לנסיונות הם נתונים, ושבתם וראיתם כי גם העושר אשר לכם, אמריקאים, לא בכח ידיכם נתן לכם,

אף לא בחכמתכם, אף לא בצדקתכם, כי אם למען נסות אתכם בו.

הסם האלהים את רוב העמים אשר על פני האדמה מהומה גדולה בשנים האחרונות: חרב בין עם ועם, חרב בין מעמד למעמד בתוך חעם, חרב בין מפלגה למפלגה בתוך המעמד, חרב בין איש לרעהו גם בתוך המפלגות, שנאת הכל לכל, מבוכות, מרידות, מהפכות, בחילת החיים ושליחת יד איש בנפשו, רעב, יגון ומצוקות גוף ונפש אשר כמיהן לא היו מיום החל האדם לחיות חיי דעת, מחלות מתדבקות, רעידות-ארץ ושטפי מים המחריבות ארץ וטמיתות מאות אלפי בני אדם, - מה הם כל אלה? נסיונות של צרוף וזקוק. רוב העמים לא עמדו בנסיון, אבל עוד עין ד' צופיה לרחמה, עוד הוא מחכה... עוד הוא קורא: הנחמו!

ובימי עוני ומצוקה אלה לעמים רבים ברככם ד', אתם אמריקאים, בעושר ושלוה ושובע. ומה אתם עושים בעשרכם? מוסיפים אתם עושר על עושר ופורשים אתם את ממשלתכם הבלתי גראה על עמים רבים והיתם לשופטי מדינות ועמים: למי להלות ולמי לחדל מהלוות... במי לנגוש, ובמי לחדל מנגוש.., להקים מדינות, לרומם ולהשפיל.

אבל גם בזה לא תאמרו די, כי רם לבבכם מאד בעשרכם ותשאו את החוק האמריקאי מעל לחוק האלהים.

אף גם יצאו התקיפים והשליטים שבכם ביד רמה נגד חוקי האלהים בהמיתם שני אנשים עובדים אשר היושר החי ברבי רבבות בני האדם קרא אליכם מארצות רבות ושונות: אל תמיתום, כי נקיים המה!

מה נורא לאדם מהמות? — פחד המות. והם, אלה התקיפים והשליטים שבכם, ענו את שני האנשים העובדים שבע שנים בפחד המות, ובקרא אליהם קול האלהים המדבר מתוך העמים: „שלחו רצוצים חפשי" ענו: „מי אדון לנו? גזירה יצאה להמית את האנשים — וימותו!"

ואף גם העובדים שבבני אמריקה, אלה הישרים הדורשים משפט צדק, אלה המוחים ביד איתי הארץ, אלה העורכים מלחמה נגד כל חמס וכל רשע, אלה אשר לא נסו בנסיון ואינם אוכלים את פרי חטאתו — גם עליהם אשמה רובצת.

אלה העובדים לא נסו בנסיון העושר, אבל גם הם נסו בנסיון השובע ולא עמדו בנסיון.

ואם גם קטן חטאת העובדים מחטאת בעלי חהון, הנה גם הם נכשלו, בדרשם גם הם לסגור שערי אמריקה בפני הגרים וה„זרים".

כי סגורים ומסוגרים הם שערי ארצכם, בני אמריקה, בצד כל רבבות האומללים המבקשים: פתחו שערים, תנו לנו עבודה ולחם. למה נמות אנחנו, נשינו וטפינו?

ולא רק יד השרים והסגנים במעל הזה, ולא רק איתי הכסף אשר טפש לבם, כי אם גם העובדים דורשים תמיד להוסיף הגבלות על הגבלות וגזירות על גזירות נגד „גרים" ו„זרים"

ומי המה אלה ה„גרים" וה„זרים"? הלא אחיכם בשריכם הם? (האין כל בני האדם אשר על פני האדמה אחים לבשר ולרוח?) ומי המה ה„תושבים" וה„אזרחים" בארץ ומי הם ה„גרים" וה„זרים"? כלנו גרים וזרים בארץ, כי כצל עובר ימינו. רק בחסדי אל חי אנו מתקיימים שנות מספר בארץ, וחסדי אל חי פרושים על הכל: על ה„לבן" ועל ה„שחור", על הגבור ועל החלש, על העשיר ועל העני, על החרוץ ועל הנדכה, על האמריקאי ועל הבלתי-אמריקאי...

אוצר גדול של זכויות שמור לכם בגבהי מרומים, כי היתה ארצכם פתוחה מאות בשנים לכל הבא להחישב בתוכה ולעבוד באמונה ובתום; כי לא הפרדתם בין אחים ולא הקימותם קירות מבדילים בין עם ועם, דת ודת; כי שפטתם משפט צדק וחקקתם חוקים של שויון מוחלט בין כל יושבי ארצכם, ואף גם קימתם את חוקי הצדק ההם בכל פנה אשר פניתם ובכל מעשה אשר עשיתם. —

וגדל ועצם אוצר הזכיות החוא, כי היתה ארצכם
ארץ-מולדת חדשה לרבי רבבות בני ישראל ואף גם הגדלתם את
חמדכם להם בכל עת ועת —

כי היתה ארצכם לאם לאלה היתומים שביתומים, לאומללים
שבאומללים, לגרדפים שבגרדפים, בני בלי-בית ובלי ארץ אלפי
שנים — ואוצר הזכויות ההוא הולך ופותח עתה משעה לשעה,
הולך ומתדלדל, הולך ומתרוקן...

כי דמעות האומללים הדופקים על שערי ארצכם ומושבים
בדרך אשר באו בוקעות רקיעים ועושות פרצים בחומת זכיותיכם.

כל דמעה ודמעה של האומללים ההם יורדת ונוקבת עד
התהום ועולה הלך ועלה עד לכסא ד' צבאות —

והכסא חרד וחרדת אוחזת את כל היקום וימים נרגשים
ונהרות שוטפים ועוברים את גבוליהם והרי געש מתפרצים וערים
נהפכות ותושבים נכחדים.

כי על כן נאם הדבר בקרב לבבי:

הלך ואמרת לאמרקאים: שובו לאשר הייתם לפני עשרות
שנים. פתחו שערי ארצכם לפני כל נדכה ונענה. אם צר המקום
בעריכם הגדולות לכל הדופקים על שעריכם, הקימו ישובים חדשים
בכל השטחים הריקים אשר ברחבי ארצכם.

הגיחו ל„גרים" ול„זרים" לבנות נשמות — יבנו ויבָּנו!

ואף גם זאת: הכניעו את זדון העושר והשובע אשר לרבים
מכם עתה. אין עושר ושובע לפני האלהים. כלכם וכלנו תלוים
בחסדו ומצפים לישועתו.

י"ד.

אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל.

הלא סוף כלכם לשוב אל ד' בתשובה שלמה וגמורה. הלא
שורש נשמתכם למעלה עומד וצועק, עומד ותובע: „חי אני אם
לא ביד חוקה ובחמה שפוכה אמליך עליכם" ואף גם „קדושים
תהיו", בעל כרחכם תהיו קדושים, קדושים גמורים, קדושים
ממש, ולמה זה תאחרו? למה תפגרו?

היכל לבבכם עומד ותוהה: אַיֵּךְ, האדון?

והאדון?

הנה האדון עומד נצב על פתח ההיכל. גם הוא עומד
ומחכה...

בעמקי המעמקים של נשמתכם, בנקודה אחת חסתומה וגנוזה
בתוך היחידה שלכם, ישנו קול אחד הנוהם נהימת יונה בכל
חלק וחלק מתת"רך חלקים שבשעה: אוי לי שגליתי מעל שלחן
אבי!

יצא הקול ממערת התהום. יתפרץ החוצה, ישבר בריח
ברזל, יגדע דלתות-נחושה, יפתח בור שביכם —

יתפרץ. ימרר בבכי. ישטוף כל החלאה. יטהר כל הכתמים.
יצרף. יזקק. יעלה. יטהר. יאמץ. יגבר. יכשירכם להיות אנשי
צבא במחנה מלך המשיח.

הוי, פחד יצחק!.. לו חרדתם כלכם כאשר חרד יצחק
הרדה גדולה, בראותו את עשו וגיהנם פתוח תחתיו; לו בכיתם

כלכם כאשר בכה ד' אברהם הלוי בראותו את השכינה עטופה שחורים על יד כותל המערבי; לו יצאתם ברחובות העולם וזעקתם זעקה גדולה ומרה, כאשר זעק מרדכי ברחובות עיר שושן, בהודע לו גזרת השמד, ההרג והאבדון...

„ד' הושיעה המלך יענינו ביום קראנו"

ד' הושיעה! אין מושיע מבלעדיך. לך אנו משועים עד מצוי הנפש. לך ורק לך... לא נחדל משוע אליך עד שתעננו...

„נשא לבבנו אל כפים אל אל בשמים". משימים אנחנו נפשנו בכפנו. איננו זוכן מכאן... לא נשוב עוד אל החיים שחיינו עד כה... איננו חפצים עוד להיות רחוקים מאור פניך... גאלנו גאולה שלמה או המיתנו כלנו... איננו חפצים עוד לחיות חיי נדוד וחטא... איננו חפצים עוד להיות „לעג וקלס בגוים" ו„צאן לטבח יובל"... אין בכחנו לחכות עוד... כבר סבלנו די... יברק הברק... ירעם הרעם! תגלה מלכות שדי!

לו עשיתם כזאת —

הרי חטא היו נופלים במצולות ים, נשמותיכם היו מטוהרות ומצורפות כשבולות בנהר די נור, השמים היו נפתחים וכבוד האלהים היה נגלה לעיני כל בשר...

מתוך ענן הדמעות היה נראה הקשת... אות הברית... קשת בגוונין נהירין... פני מלך מאירים ושמחים... שמש צדקה — אור תפארת... אור לבן היורד מרישא חורא דרך ע"ב נשרים שבחמד... אור פני עתיקא...

יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה... המאור הגדול והמאור הקטן... יחוד שמשא וסיהרא.. מלכות שמים בארץ... בני אדם כמלאכי אלהים עולים ויורדים בסולם העולמות... עץ יוסף ועץ יהודה היו לאחדים... משיח בן יוסף ומשיח בן-דוד...

ואור יוצא מתוך נשמותיכם ומאיר לעמים כלם... אין נוגשים ואין נגשים.. איו רצח, אין שוד, אין חמס, אין מציק, אין מעול, החרבות היו לאתים והחניתות למזמרות —

וצעד אחר צעד וצרוף אחר צרוף וזכוך אחר זכוך והעולם נגאל —

והולכים הם העמים לאור היוצא מנשמותיכם ועיניהם נפקחות לראות מה גדול היה החטא אשר חטאו לכם ואשר חטאו גם לעצמם, מה גדלה חשכתם בתוך כל ה„אור" שלהם, מה גדלה בערותם בתוך כל „מדעם", מה גדלה נוולם בתוך „יפים", מה עצמה קטנותם בתוך „גדלותם" ושפלות-תולעת שלהם — בתוך ה„נשגב"...

ועתה?

בנים אתם לד' אלקיכם גם עתה. גם עתה טובים אתם אלף מונים מכל המחרפים ומגדפים אתכם. שכינה שרויה בתוככם אף כי נעלמה היא. עוד יש בכם ממדותיהם של אברהם, יצחק ויעקב, מאלהותה- קדושתה, חכמתה-בינתה-דעתה של תורה. אבל הכל לפעמים. רק בחעלם, רק בסתרי-סתרים של נשמה, ובחוץ, לפעמים קרובות, גם רמה, גם כחש, גם שקר, גם בגד, גם חלל שם ד', גם הלך אחרי תהו, גם נסג מאחרי אלהים, גם השקע בטומאה.

ואם אור העולם — ישראל — ישקע בחשך, — האורה מאין תמצא?

אם בנו בכורו של הקדוש ברוך הוא — ישראל — נופל במכמרת החטא, מה יעשו יתר הבנים שלא יחטאו?

אם לבו של העולם כלו — ישראל — חולה, מי יעלה ארוכה ליתר אברי העולם?

שובו, שובו בני ישראל!

שובו אל האמת הטהורה, המזקקה והמלבנה במחשבה. דבור ומעשה, אל היושר, אל הצדקה ואל חמשפט, אל האהבה ואל החסד, אל הקדושה ואל הטהרה, אל הכאב הגדול אשר הוא כבורית מכבסים, אל הרחמים הרבים והעצומים, אל הרמת כל הנבזה והעלמת כל השפל, הזדככותם והצרפם, אל תפלת-לב שאינה פוסקת, אל טבילה באש של מעלה, אל אתדבקות רוחא ברוחא,

רוח האדם ברוח העולם ושניהם יחד ב„ההוא טמיר ונעלם", שהוא לבדו בוראם, מְחַיֶּם ומקיים בכל רגע, ומבלעדו הם—אין ואפס.

כשישוב בן הבכור – ישראל – אל עושהו בתשובה מוחלטת ישובו גם יתר הבנים; כשירפא הלב תרפא הגויה כולה; כשידרוך ישראל בדרך ד' בעוז ילכו כל העמים אחריו.

עליכם, בני ישראל, להיות גואלים לכל העמים. בחדר הלב של כל אחד ואחד מכם יושב גואל בשביה. ישחרר נא כל אחד ואחד מכם את הגואל היושב שבוי בלבו והלך ילך עמו בכל רחבי העולם. ראו! הנה העולם כלו צמא עתה לגאולה, בני האדם עורגים ומצפים: מתי יבא הגואל אלינו?

ראו! כבלי הגלות לא עליכם הם, כי אם בתוככם. כשאתם חפצים אתם מנתקים את הגלות. „כאשר ינתק פתיל הפשתן בהריחו אש" והגואל שבנשמותיכם נגלה לפניכם בכל עוז הדרו!

גרעין האור הטמון עתה עמוק עמוק בנשמותיכם יבקע נא מתחתיו, יגדל ויצמח והיה לעץ אשר בצלו יחסו כל הנרדפים והנדחים ואובדי-דרך.

קדשו וטהרו את העולם כלו לא במים ולא באש, כי אם נאמת אשר בנשמותיכם, נשמות כנסת ישראל, בני השכינה, יהי בא העולם כלו לבית המקדש. כל העמים – העזרה; אתם – היכל קדשי הקדשים!

מִתְפַּלּוֹתַי*)

א.

מַ חֲ ךָ ש.

אב גדול וקדוש, אבי כל באי עולם!
אתה בורא את עולמך-בנך, בְּנְיָךְ – בכל מצוף עין...
אם כהרף עין תסיר את חסד-יצירתך והיה הכל — אין ואפס...
אבל אתה מריק על יצירך-בניך צנורי-ברכה בכל רגע ורגע —
ועוד הפעם יופיעו כוכבי שחר ושרו שירת-אהבה לפניך —
ועוד הפעם יצא שמש בגבורתו ושר שירת-אור לפניך —
ועוד הפעם ישירו מלאכים שירת-קדש לפניך —
ועוד הפעם תשרנה נשמות שירת צמאון לפניך —
ועוד הפעם ישירו עשבי-שדה שירת-געגועים לפניך —
ועוד הפעם תשרנה צפרים שירת-גיל לפניך —
ועוד הפעם ישירו אפרוחים עזובים שירת-יתומים לפניך —
ועוד הפעם ילחש מעין את תפלתו —
ועוד הפעם יצטוף עני ושפך את שיחו לפניך —

---

*) מצרף אני בזה ל„דברי" פרקים אחדים מתוך „תפלותי" שנדפסו ב„התקופה", לפי שהם משלימים ומאירים למה שנאמר ב„דברי".

ועוד הפעם נשמתו-תפלתו בוקעת רקיעיך-שחקיך בעלותה לפניך —
ועוד הפעם פור יתפורר גוו מאימת כבודך —
ועוד הפעם עינו נשואה אליך.
רק קו אחד מאורך והייתי חדור-אורה.
רק דבר אחד מדבריך וקמתי לתחיה.
רק תנועה אחת מחיי נצחך והייתי רווי טל ילדות.
הלא אתה בורא הכל מחדש, ברא נא אבי אותי, ילדך, מחדש.
נשום בי מנשמת אפך וחייתי חיים חדשים, חיי ילדות חדשה.

ב.

קְדוּשִׁים.*)

אב גדול וקדוש!
אב גדול וקדוש של כל ישראל!
אנכי החוטא, הטמא, השפל, השבור ומרוסק, בא להתפלל לפניך הקדוש מכל קדוש, המהור מכל טהור, הרם מכל רמים, צור הצורים!
בעד מי אני מתפלל לפניך!
בעד אלה, שהתהלכו לפניך בכל ימי חייהם, נדדו ונעו רק בך, לא שכחוך אף רגע ויצאה נשמתם בהקדישם את שמך.
חטאתם הוא, כי הקדשים מתהללים —
חטאתם הוא, כי גם עבדיך היקרים, אינם מוצאים מנוחה —
חטאתם הוא, כי עצמות קדושים מושלכים מקבריהם —

*) כתגיע אלי השמועה האיומה על קדושי ישראל המושלכים מקבריהם בימי מהומת העולם.

גויות שהיו משכן לקדושתך משלכות החוצה, — חלל משכנך —
גויות שהיו מקדש לפניך טמאו בידי רשעים, — נטמא מקדשך!
גויות שהיו מרכבת אליך היו לחרפה ולשגיגה, — נפצה מרכבתך!
אז בגעת עצמות מת בעצמות אלישע הושלכו מן קברם — ועתה הנה אנשים חזירים באים, משליכים את עצמות קדושיך מקבריהם וקוברים סוסים במקומם —
ואתה תחשה אלי? ואתה תתאפק? ואתה תסבול? ואתה לא תרעיש שמים וארץ?
אמנם רבו חטאינו. אבל מה עשו לך אלה הטהורים, היפים, הקדושים?
אם לא למעננו — עשה למענם! —
בוא תבוא ישועתך, גלה יגלה חסדך!
יתגדל ויתקדש שמך —
בהקימך משכנך, מקדשך, מרכבתך!

ג.

שַׁעֲרֵי דְמָעוֹת.

יומם ולילה אני צועק לפניך, יומם ולילה אני בוכה לפניך, — אין עונה!
צועקים אליך עמקי המעמקים שלי — אין עונה!
עורגת אליך הנקודה הנעלמה של נשמתי, — אין עונה!
אז בימים מקדם בבקשי, בבכותי, בשועי אליך, נדמה לי מענך —
עתה חומות גדולות ביני לביניך ושערי ברזל סגורים על מסגר.

וביד קדושיך מסרת: „כל השערים נעלים חוץ משערי דמעות" —

גם שערים אלה סגורים ומסוגרים עתה, — אין פותח!

„קוה אל ד', חזק ויאמץ לבך"

„אם התפללת ולא נענית — חזור והתפלל"

עד נשימתי האחרונה לא אחדל משפוך שיחי לפניך —

נשימתי האחרונה — רק רגה ותפלה!

נשימתי האחרונה, — נשיקת רוחך!

נשימתי האחרונה, — נטף בים, רוח ברוח, קו בשטח, נשמה בנשמת עולם...

יונה לבנה עמדה על ברכוב חלוני, — תבשר נא בשורת ישעך!

רוח קל עבר על פני, — יביא נא עמו דרישת שלומך.

נחשול אור התפרץ אל חדרי, — יגלה נא חזיון הנחמה!

ד.

טָהֳרֵנִי!

אתה אמרת על ידי קדושיך:

„הבא לטהר מסיעים אותו"

הוי מה הרביתי לדפוק על שערי טהרתך, — ואין מסיע!

מי זה יסיע? מי זה יעזור? מי זה יתמוך?

אוחזים בציציות ראשנו ודוחפים אותנו בחזקה אל שערי הטומאה, —

משליכים אבן בנו ומשקיעים אותנו במצולת החטא, בטיט היון, בעמקי השאול —

היאמר: „אין לנו חפץ בך. דבר אין לנו לך ולשירתך"?

ולמה זה בראתני? ולמה זה תתן לי מתנת חייך? ולמה זה נשמת בי מנשמת אפך?

ואם אין לך חפץ בי ובמעשי, — למה זה שלחתני ארצה?

הלא שלוח אני מאתך, כאשר שלוח הוא כל אשר נשמת עליון באפו, ולמה זה לא תתן לי הכח והעוז להשיג מה שבשבילו שלחתני?

למה לא תתן לי הכח והעוז להסיר מעל דרכי מפריעי שליחותך, — תאוות בשרי, קוצר רוחי, עצבי, יגוני, כשלוני?

מדוע לא יהיה רצוני כלו קודש אליך? למה זה תתנגד לעשות את אשר לא רצונך הוא?

האין נשימתך מצרפת ומזקקת? האין רוחך נושף מגן-עדן?

האין מי מעינך מקודש הקדשים?

ומאין בא פגול החיים? ומאין באים המאויים אשר לא לך המה? מאין באים הגעגועים אשר לעפר ואפר הם?

ימינך תנחני, — למה זה תורידני?

רוחך ישאני, — ולמה זה תשקיעני?

לבי קורא אליך, למה זה תרחיקני?

ואם קרב אקרב אליך, אתה הולך הלוך ורחוק —

ואם אגש אליך, — תגרשני, תרדפני, תדיחני, —

הכה גדול חטאי? הכה כבד פשעי?

ואם גם מאד כבדו פשעי, — האתה לא תוכל נשוא אותם, אתה הנושא את כל העולמים, כל החיים וכל הדורות?

ואם טמאתי — הלא אתה הים המטהר את כל חטומאות —

ואם חשכה נשמתי, — הלא אתה הוא השמש החודר לתוך כל הפנות החשכות.

ואם נחלשתי, נרפיתי ונדכיתי, הלא אתה צור-עולמים!

אם נטף מימך אני, — יפול אל פיהו!

אם קו משמשך אני, — שוב ישוב אליו!

אור אין סוף! פותח אני את נקיקי נשמתי לפניך, — הקיפם, סובבם, הכנס בם, חדור בהם!

אור אין סוף! חיי — חייך, אורי אורך, נשמתי — נשמתך.

אור אין סוף! התאחד בי, הדבק בי, אגורה בשמיך בחיי אדמתי. אדבק בנשמתך בחיי גויתי, אדבק בזיוך בעמקי מצולתי!

ה.

תְּצוּת.

בעמקי ליל. דממה. שינה. לבי ער...
אנכי ער — אתה ער. נגורה יחד!
אני שופך שיחי לפניך, אתה שופך שיחי לפני. אתה מאזין לקולי; אני מאזין לקולך. הבה נדבק לנצח!
אינני צועק עתה לפניך. אינני מבקש מאומה ממך. אני — עמך, ואתה — עמי...
האשיר שירתי לפניך? האריץ תרועתי לפניך? האסיכה נסך דמעותי לפניך?
שירה ותרועה לא חפצת, דמעה ואנחה לא שאלת...
למה לך דמעותי, למה לך אנחותי? — כלי שלך!...
למה לך שאלותי? למה לך בקשותי? — כלי שלך;
למה לך עריגתי? למה לך תשוקתי? — כלי שלך!
למה לך מלים? למה לך דברים? בא נא אלי, הכנס נא בי — בלא דברים!...

ו.

אֲנִי וְאַתָּה וְאֵין בֵּלְתֶּךָ...*)

רבון העולמים! הנני בידך כחומר ביד היוצר —
אם אתאמץ בעצות ותחבולות וכל יושבי תבל יעמדו לימיני, —
אם גם מלאכים ושרפים יחפצו להושיעני ולתמכני —
אם גם כל עולמות-אור, עולמות עליוני-עליונים יאצילו מרוחם עלי —

*) על מי תפלתו של ר' מאיר'ל מפפטא.

מבלעדי עזך ועזרתך — אין ישועה!
ואם גם כלם יחפצו להרע לי, ואתה בחמלתך תשים עינך עלי ותשקיף עלי לטובה ממעון קדשך —
חבלים נפלו לי בנעימים, ישועתי באה ועזרתי תגלה.
ומה אני מבקש ממך איפא?
עזרני נא, רבון העולמים, להיות עיני פתוחות לראות אמתת הדבר הזה ואמונתך תהיה קבועה בלבי בכל עת לבל יט לא במחשבה, לא בדבור, לא במעשה לעבוד זולתך —
עזרני נא, עזרני לבל ימוש מרציוני ומלבי גדולתך וגבורתך והופעת חיותך בכל רגע ורגע וקוטן ערכי בין מעשיך, ומה נחשב אני בין יצוריך וכאין אני נגד בריאיך.
עזרני נא עזרני, כי ישמח לבי בך תמיד אשר בראתני לכבודך ואחבתך תבער בלבי בכל עת, ומחכמתך תאציל עלי להיות נגד עיני גדולתך וגבורתך ומעוט ערכי וחסרון בינתי —
עזרני נא, עזרני, אבי שבשמים, כי ינעם לי כל אשר תעשה עמדי ולא יבלבלני שום ענין מעבודתך האמתית ולא „תעלה קנאת אדם עלי ולא קנאתי על אחרים" ולא אתאוה לשום דבר זולת רצונך. —
הורני נא דרך חיקיך לעבדך בלב גבר ונפש ובשמחה ובריח נמוכה ובאהבת ישראל עמך ובאהבה כל בני האדם ויתקדש שמך בי.

ז.

רַחֲמִים.

אל אלהי ישראל!
מי אנכי, שאתפלל לפניך על בניך?
מי אנכי, שאזכה להתפלל לפניך על בני אברהם יצחק ויעקב?
מי אנכי, שאזכה להתפלל לפניך על עמך הגדול והקדוש, עם ישראל?

מי אנכי ומה אנכי? בריה עניה, עלובה, כלי מלא בושה וכלמה, חרס את חרסי אדמה, תולע ככל התולעים הרוחשים.

מי אנכי, כי אבוא לעורר את חסדך הגדול? מי אנכי כי אבוא לעורר את רחמיך על השיות הנדחות והעזובות? „עם גדול וקדוש" ועם זה גם — „שיות נדחות ועזובות".

גדול הוא עמך —

גדול הוא בסבלו את סבלך, בנשאו נצח את נסך, בלחמו בעד דבר קדשך, בעד אמתת קדשך —

ועם זה „שיות נדחות" —

צאן אבדות, צאן פזורות, צאן לטבח יובל...

אב גדול וקדוש! רחם על בניך! רועה גדול וקדוש! רחם על צאנך!

אינני כדי להתפלל עליהם, אבל לא אוכל עוד נשוא עמלם — עמלי. לא אוכל עוד נשוא ענים — עניי...

אינני כדי. בודאי ובודאי שאיננני כדי. עשה נא הפעם בעד מי שאיננו כדי, בעד מי שאיננו שוה מאומה...

הלא לך אוצר גנוז וטמיר — אוצר של מתנת חנם, חנני נא, חנני, אבי, מן האוצר ההוא.

קח מעטה־חסד מן האוצר ההוא, משכהו ופרשהו על רבואי־רבבות עמך, על רבואי־רבבות בניך!

ח.

וְאִם לֹא עֲכָשָׁיו — אֵימָתַי?

ואם לא עכשיו, אבי שבשמים, אימתי?

אם לא עכשיו, בעת אשר העולם כלו מפרפר בין החיים יבין המות, — אימתי?

אם לא עכשיו, בעת אשר הארץ תחיל תזעק בחבליה כיולדה, — אימתי?

אם לא עכשיו, בעת אשר האדם מתבוסס בדמו, שותה דם ושוקע בדם, — אימתי?

אם גם עתה לא יבוא חסדך, — אימתי? אם גם עתה לא תבוא עזרתך, — אימתי?

אם גם עתה לא יאיר אורך, — מתי יופיע?

המעטים לך המזבחות אשר אנחנו בני ישראל ערכנו בדמנו?

המעטים לך רבואי־רבבות הקרבנות שהקרבנו לפניך?

המעטות לך מאות קהלות־הקודש, שנחרבו בידי עריצים־רוצחים?

המעטים לך עשרות אלפי בניך, שמסרו נפשם על קדושת שמך?

המעטה לך צעקת הילדים אשר דקרו וטמאו לעיני אבותיהם?

המעט לך הכאב הגדול הממלא עתה את כל איש ישראל, אף כי יתאמץ להרגיעו, להשקיטו, להטביעהו במצולת התאוה?

האם לא תגדל אלפי פעמים הצעקה אשר בלי דברים מן הצעקה אשר בדברים?

והאם לא כזאת היא הצעקה אשר יצעק עתה כל לב?

והעולם כלו האם לא אליך הוא צועק?

האם לא אליך הוא קורא? האם לא אליך הוא שואף?

האם לא אליך הוא קורא בתוך עצמת חטאיו? האם לא אליך הוא קורא ברטט פרכוסיו? האם לא אליך הוא קורא בעצמת שגיאותיו־זדונותיו?

אמנם רחקו, רחקו ממך בני האדם. אינם יכולים להגיע עדיך. שכחו את הדרך המובילה אליך. שכחו את שמך —

אבל בבקשם את האשר — האם לא אותך הם מבקשים?

ובבקשם את תוכן החיים, — האם לא אותך הם מבקשים?

ובבקשם את אמתת החיים, — האם לא אותך הם מבקשים?

אם יקרמו ואם יאחרו — הלא בוא יבואו אליך, — ולמה זה תעזבם לתעות בדרך רחוקה?

למה תעזבם לימים רבים בידי משובתם? למה תעזבם לימים רבים בעבודותיהם הזרות ובתהומות טומאתם?

עד מתי תסתיר את פניך? עד מתי תשים מסוה לקרני זיוך? גלה פניך, הסיר המסוה, הגלה לבניך. אמור להם: הנני מי שבקשתם ולא מצאתם!

הגלה — נא לכל באי עולם בדברך:

הנני מי שבידו גם חייכם, גם אשרכם, גם אמתכם. באו אלי!

ט.

חַסְדֵי אָבוֹת וְגוֹאֵל לִבְנֵי בָנִים...*)

רבונו של עולם! איה סופר, איה מונה שמות המוני ישראל המנוסים על יחוד כבוד-שמך?

איך יוכל מזבחך העליון להכיל את רוב העולות-הנשמות?

איך לא יתפח התפוח אשר על מזבחך כאפר השרופים על קדוש שמך?

היש עוד מקום בפורפירה שלך מדם בניך המפרפרים בין החיים והמות?

מדוע לא יובא דמם אל הקודש לכלות פשע ולהתם חטאת?

היטיב לצדק משפטיך, כי דם פרים וכבשים ירצה, ודם זבחיך ישפך ולא ירצה?

ומה זו סמיכה, אלהי האלהים, אשר תסמוך ידים שופכות דמים נקיים וידים עסקניות לעשוק עוסקי-תורתך ולהאביד צאן-קדושים?

ומה זו שתיקה אשר תשתוק, לעמים נאצו שמך בנאצם שם בניך ההרוגים והטבוחים על יחודך?

---

*) על פי תפלה אחת ב„חמדת הימים" בקצורים ושנויים רבים.

למה יתן עוזך כח לחוח ולא להטה, ומחלפת השיטה, — הקדושה היא בעינים, והקדושה — למרמס רגלים?

איך טלאיך הענוגים והרכים כמתי עולם במחשכים?

איך היו אשכלותיך הנאהבים והנעימים — צנומים, דקים, שדופי-קדים?

עד אנה יצית בגאון אף שלהבת-חרונך? —

הכלו המים מתעלת חסדיך? התמו הנהרים משלש-עשרה מדות רחמיך?

הבט משמים עדה תמה שטוחה באסקפת היכלך ולבה קורצת, עניה סוערה הומיה היא באין השקט, — הסכת ושמע תחנוני שאלתה ובקשתה. הלא מצער הוא לגודל חסדך.

עם עונותינו עגו בנו וענגו ענן ביניתו לבינך, — שלח רוחך הטוב לפזרם ושמש-צדקתך להמס אותם; העז עוזך המופלא, כח אין סוף להשף את לובן חסדיך, צחצחות חור עתיק ותלבין בהרם זהורית אודם דינך —

יגלו הרחמים העליונים על מדותיך וישתלשלו בסלסולם עד יגיעו ויגיהו בנוגה רב אגן-הסהר ותעלה למעלה-ראש עטרת זכות אבותינו.

עורו, ישני חברון, מקברותיכם ועלו אל מול הדרת כסא-הרחמים לעורר על שארית מיטב הצאן הנמצאת ביד שונאיה, צריה, חומסיה, — שוד ושוט שות שתו לענותה ועונשים אנושים לאנסה "ודפקום יום אחד ומתו כל — הצאן."

קום, אברהם האהוב, עמוד לפני ד', הזכר לפניו ברית בין הבתרים ואמר-נא לאמר:

אל תתן את בני הנאהבים ביד אריות וזאבים, ואם חטאו, עוו ופשעו בני ונתחיבו שריפה — זכר-נא את אשר מסרתי נפשי לכבשן האש להשרף על כבוד-שמך וקדשתי שמך בעולם, — תצא שרפתי לשרפת בני!...

קום יצחק העקוד, ושפוך שיחתך ודמעותיך לפני אביגו, אב הרחמן, ואמר-נא, לאמר:

אם חטאו, עוו ופשעו בני יגתחיבו הרג, זכר-נא את אשר פשטתי צוארי אל השלח להשחט על כבוד שמך. תצא נא הרגתי להרגת בני!...

קום נא, יעקב השלם, ופגע פני תפארת-ישראל, שומע-תפלות, על בני הצאן. צאנך, הנאנחים והנאנקים בענים ובשבים, בדחקם ובדלותם ובשפלותם ביד עשו, ואמר-נא לאמר:

עד מתי, ד', תטוש ותעזוב את בני אשר מסרתי נפשי עליהם, מטומעים ומגואלים בידי עשו וישמעאל צרי ואויבי —

„ירא אנכי אותם פן יבואו והכוני אם על בנים" —

חמול על שה פזורה ישראל, בני אברהם אהובך, בני יצחק עקודך, ו„הילדים אשר חננת את עבדך" —

ואם עוו, חטאו ופשעו בני וגתחיבו גלות החל הזה — זכר-נא עניי וגלותי בצאתי מבית אבי, „הייתי ביום אכלני חורב וקרח בלילה" ותדר שנתי מעיני. תצא נא גלותי לגליות אשר נתחיבו בני...

קום נא משה הרועה הנאמן ורעה בני צאנך הרועים עתה בארץ מאפליה, לא יוכלו שאת השוד והשבר ומשברי יום יום, והיה אור ישראל לחושך, מכים ומעונים ומטרה לחצי לעג השאננים

אנא אביר - הרועים, אשר כאב היית לישראל, כשחטאו במדבר, ובעת צרתם עמדת בפרץ להשיב חמת האל מהשחית, היה נא לצור מעוז לנו בארץ - שבינו והתחנן לפני ד' אלהינו לאמר:

אל תשחת עמך ונחלתך אשר פדית בגדלך —

זכור לאשר רצת עליהם כסוס במדבר לבלתי יכם צר ואויב, ואיך תאבדם עתה בשביתם, בין אריות רבצו, ועינים רואות וכלות?

„הבט משמים וראה ופקוד גפן זאת וכנה אשר נטעה ימינך"

קום נא, מלך המשיח, וראה עדת ה' נתונה ביד אויביה אין-מספר.

„על מי נטשת מעט הצאן?" העירה והקיצה משפטך לפני אב אביך-קונך לאמר:

„אנכי היום „איש מכאובות וידוע חולי, נגוע, מכה אלהים ומענה, כשה לטבח יובל וכרחל לפני גוזזיה נאלמה" — „הכח אבנים כחי ואם בשרי נחוש כי תכתוב עלי מרורות", ובני הגם בארצות אויביהם, ומה הועלתי בתקנתי, במכאבות וחליים לכפר פניך, לכפר על בני, והם עודם אסורים בזקים?

אנא, ד'- זכור לחסדי דוד עבדך, לכבלי, לענויי, לצרותי — הצילה-נא אצילין, הצולים בתהום רבה ואשר בין הגוים מטומעים, הוציאם מאפלתם, הביאם לנחלתם ותקנם במלכות שדי — אחוזתם.

תעל לפניך זכות כל הצדיקים והחסידים והנהרגים והנשרפים והנחנקים על יחוד קדושת שמך וזכות משיחך הקדוש —

„מגננו ראה, אלהים, והבט פני משיחך" —

„מלך ביפיו תחזינה עיניכו", מכתר בכתרי—כתרים ומעוטר בעטרות זיו-שכינה,

ו.

קוּמָה וַהוֹשִׁיעֵנוּ!...*)

אתה, האב אשר הוצאת את עמך מעבדות מצרים ותביאנו לארץ הקדושה —

השיבנו לארץ האבות!

למען גואלנו, משיח צדקנו, אשר יקים ישני עפר מקבריהם —

---

*) את המסגרת לתפילה זו לקחתי מאת תפילתו של מיצקביטש בסוף ספרו על גולי פולין, התוכן העברי והבעת הצער הישראלי — שלי.

השב נא לתחיה את ארץ תורתנו!
למען אבותינו, אברהם, יצחק ויעקב, אשר עָנו, לָמדו ופקדו בארץ ההיא, —
השיבנו לארץ הורתנו!
מיכאל השר הגדול, שר אומתנו, עמוד בתפילה ובתחנונים בעדנו!
אליהו, מלאך הברית, הבא „להשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם". בא נא להשכין שלום בקרבנו!
„כנער האדמוני ויפה העינים", אשר הרחיב והגדיל לפנים את מלכותנו הוא ילחם עוד הפעם את מלחמתנו!
„דוד מלך ישראל החי והקים" הקיצה־נא משנתך, נחה עמך ופקדהו בגבורתך!
אל אלהי אבות! גבורת שמשון, גדעון ויפתח הכנס בקרבנו!
רוח החשמנאים, בר־כוכבא ורבי עקיבא — הכנס בקרבנו!
רוח יוחנן מגוש־חלב ויתר מגיני יהודה הכנס בקרבנו!
קדושת רבי שמעון בן יוחאי, חכמת רבי מאיר וחסידות רבי יהודה הכנס בקרבינו!
למען המעונים והטבוחים על ידי גבוזראדן ונבוכדנצר —
קומה והושיענו!
למען המעונים והטבוחים על ידי אנטיוכוס — קומה והושיענו!
למען המעונים והטבוחים על ידי אספסינוס וטיטוס —
קומה והושיענו!
למען המעונים והטבוחים בימי אנדרינוס ביתי השמד —
קומה והושיענו!
למען המעונים והטבוחים בכל אלפי שנות הגלות —
קומה והושיענו!
למען המשלכים לתוך מדורת האוטה־די־פה —
קומה והושיענו!
למען הנחבאים במערות לעבוד את אלהיהם מאימת שרי־טבח האינקביזיציה —

קומה והושיענו!
למען כל קדושינו, קדושי ישראל, המעונים בידי כל החמילניצקים, הגונטות, הפטלורות, המכנות והבלכבצים —
קומה והושיענו!
למען רבאי רבבות הקדושים הנהרגים, הטבוחים, המעונים והנאנסים באוקרינה —
קומה והושיענו!
משיח בן דוד, משיח צדקנו!
הסר נא בחוקה את הכבלים אשר על ידיך, אוור־נא חלציך, קרא־נא בשם אלהיך —
קומה והושיענו!

ט״ו.

מֵעֲמַקִּים קָרָאתִיךָ.*)

מעמקי מצוקותינו אנחנו קוראים אליך, אלהים!
כיצורים חיים, אשר אין להם במה לכלכל את ילדיהם, —
אנחנו קוראים אליך, אלהים!
ככבשה בעת ששודדים ממנה את ילדה —
אנחנו קוראים, אליך, אלהים!
כיונה בפי העיט —
אנחנו קוראים אליך, אלהים!
כאילה בצפרני הנמר —
אנחנו קוראים אליך, אלהים!
כשור בידי חיתו טרף —
אנחנו קוראים אליך, אלהים!
כצפור פצועה מכלב גרדפה —

*) מתוך „דבר המאמין" 99 מגח

קוראים אנחנו אליך, אלהים!
כנודדים התועים במדבר חרב בלי מים —
אנו קוראים אליך, אלהים!
כחובלים המשלכים אל חוף אי שמם בהשבר אניתם —
אנו קוראים אליך, אלהים!
כמי שרואה בלילה מחזה נורא בלילה בבית הקברות —
אנו קוראים אליך אלהים!
כאב אשר שדדו ממנו את הלחם אשר לו בעד ילדיו
הרעבים —
אנו קוראים אליך, אלהים!
כצדיק תמים המשלך בידי רשעים עריצים אל כלא אפל ולח—
אנו קוראים אליך, אלהים!
כעבדים מתחת שבט אדוניהם —
אנו קוראים אליך, אלהים!
כחף מפשע בעת הענויים —
אנו קוראים אליך, אלהים:
כעם ישראל בארץ עבדותו —
אנו קוראים אליך, אלהים!
כבני יעקב בעת אשר השליך מלך מצרים את ילדיהם
היאורה —
אנו קוראים אליך אלהים!
כשנים עשר שבטי ישראל במצרים בעת מלוך ליום הוסיפו
על עבודתם והפחיתו את לחמם —
אנו קוראים אליך אלהים:
ככל משפחות האדמה, בטרם יעלה עמוד השחר של חירותן —
אנו קוראים אליך, אלהים!

ו"ב.

הָרַחַק־הַקָּרוֹב.

אתה אמרת על ידי נצים־זמירותיך: „קרוב ד' לכל קוראיו, לכל אשר יקראוהו באמת."

האינני קורא אליך באמת? האין כל דמי צועק אליך? האין כל נשמתי צועקת אליך?

ומה היא האמת אשר תדרשנה? האקרא לך באמת שלך, באמת של האין־סוף?

הלא יצירך אני וקורא אני לך בכל האמת אשר ליצירי כמוני. האקרא לך באותה האמת אשר לך, היוצר?

ואם גם אני, יצירך, אהיה ליוצר, הלא רק בכחך אני יוצר, ומאין לי האמת, אשר ליוצר כל היצורים?

קורא אני אליך בכל הכח אשר נתת בלבי, בכל הכאב, בכל הסערה, בכל האש בכל הרצון, בכל היכולת, בכל החכמה, בכל הבינה ובכל הדעת אשר בנשמתי, — ומאין אקח לי אמת גדולה מזו?

ואם לא לאמת זו אתה קרוב — מה היא האמת אשר תדרוש מאת האדם אשר יהיה לאין ולאפס נגדך. — מי כמוך יודע, כי אין ואפס הוא בלעדיך?

אם לא יפה אמתי בעיניך, ועל כן אינך קרוב לי בקראי אליך — התדרוש ממני אמת גדולה מזו, שיש לי?

מאין אקח לי את האמת ההיא, אם אתה לא נתתה לי? ...

גותן אני לך את כל גופי, את כל נשמתי, את כל מאויי־נשמתי — לא אוכל לתת לך יותר ממה שיש לי...

ואם מעט הוא בעינך — גדל את נשמתי, העשירה. הרחב את גבולה למען תוכל לתת יותר —

הגדל הרחב והעמק את כלי נשמתי למען תוכל לקלוט ולספוג יותר —

הגדל והעצם את האמת אשר בלבבי — ובאמת חדשה
אשר לפניך!

ו"ג.

גֵּין הָאֵשִׁים.*)

אבי, אבי!
אתה ידעת, כי לבבי בוער ברשפי אש שלהבת. — אתה
ראית את המדורה אשר בלבבי. אתה יודע, כי לפעמים לבבי
יוקד אליך ורק אליך —
אבל לפעמים...
הוי, לפעמים!...
לפעמים בוער לבי אל תאות העולם הזה. עובר אנכי מאש
לאש: מאש גבוה לאש של בשר ודם...
עובר אנכי מאש קדשך אל אש הגיהנום...
ונמלט אני מאש הגיהנום ורץ בכל כח אל אש אמתך —
והולך ותועה אני בין האשים —
אנה אברח מפניהן?
„ירא אנכי פן תאכלני האש הגדולה"...
גם אש אהבתי אליך, גם אש תאות-בשרי גדולות מן
המדה, גופי לא יכילן, לבי לא ישאן...
הולך אני נע ונד בארץ נשמה ואין לי מנוחה —
הנני ככפינה המטורפת בלב ימים —
עולה אני שמים, ארד תהומות עולה אני ויורד, יורד ועולה...
נדחק אני מתהום אל תהום, מגל לגל ומעמקי הגלים לא
יכבו את אש רוחו —...
ממצולות ים אקרא לך:

---

*) על פי נפלתו של ר' נתן שטרנהרץ.

הושיעה נא!
שלח את רוחך, רוח חקודש. רוח מנוחות. תרחף נא רוח
אלהים על לבבי למען ישקוט וירגע.
תרחף נא רוח אלהים על לבבי, למען יכיל גם את אש
השמים בכדה —
למען לא תשרוף האש את הכלי אשר היא נתונה בתוכו!...

ו"ד.

עַל מִפְתַּן הַיּוֹם הַשִּׁשִּׁי.*)

חמשה ימים חייתי לפניך —
חמשה ימים משבוע-חיי —
חמשה עשיריות משבעים ימי שנות האדם —
על מפתן היום הששי אני דורך לפניך.
מפתן העשירית הששית —
על מפתן ערב-חשבת של ימי חיי —
תן לי הכח לרוץ לפניך בערב-שבתי למען אעמוד לפניך
בשבתי...
תן לי צעירות-החיים, עוז האופי וקדושת הרצון לתקן
בערב-שבתי את אשר העויתי בימי החול —
כי אמנם פגמתי בשורש נשמתי, קלקלתי הצנורות, סתמתי
את הבארות וסלקתי את השפע —
כי אמנם מבלי דעת גגעתי בעולמות קדושים עליונים
וקצצתי בנטיעות נצח —
כי אמנם רחקתי מפניך ככל עוברי עמק הבכא עתה —

---

*) במלאת לי חמשים שנה בשנת תרפ"א. מתוך תפלה זו והדומות לה ביום הקורא לתוך חיי נשמותי הצנומים אשר חביאוני הפעם להגיד את „דברי לעמים".

כי אמנם אנכי רחקתי מעליך, ואתה לא רחקת ממני, —
כי אנכי תעיתי, ואתה בקשתני תמיד.
כי אנכי תעיתי כשה אובד ואתה קראת לי פתאום – ואשמע.
קראתני ואט אליך ואלך אחריך.
הלכתי אחריך, אבל ברכי כשלו מימי תעות בשדות זרים —
כי אמנם הלכתי אחריך בתעותי בימי עלימי ובימי אילותי —
כי אמנם יגעתי בעמל חיי ואתה טרם תראני טובך —
ואני טרם תודיעני את דרכיך —
ואני הלך אלך אחריך נכשל וקם, נכשל וקם..
מתי תקימני, אבי, לבלתי אכשל עוד?
מתי תאזרני חיל, למען לא אחדל מרוץ אחריך אף רגע?
כי הנה מצאתיך – ולמה זה אתה מתחמק מפני?
כי הנה מצאתיך, – ואני, אויה לי, אני אובד אותך פתאם..
כי הנה מצאתיך, – ואין אשכחך אף רגע?
כי הנה מצאתיך, – ולמה לא זקק בשרי באש קדשך?
כי הנה מצאתיך, – ולמה עוד חיות בקרבי תאוות ותשוקות
אשר לא לך הן?
מי לי בשמים ובארץ מבלעדיך, – ולמה עודני מבקש
ותועה?
כי הנה בנוסי מפניך – אתה בקשתני, ועתה בבקשי אותך
אתה כנס מפני?
האמנם נסתי מפניך לפנים? – דמיתי כי נס אני מפנך —
הינוס אדם מפני האלהים? הינוס מנשמת-נשמתו, מחיי-חייו?
אבל אתה שמת סתר לך–ואדמה, כי רחקת מעלי וכי רחקתי
מפניך, —
ואתה מנית את כל רגעי–חיי ותועידני אל מה שהועדתני –
ואתה נתתני לנפול בשאול-אש למען אצא ואוציא אחרים
משם –
ואתה נתתני לטעום טעם מיתה, טעם ספקות לבלי קץ,
למען לחיות ולהחיות אחרים,

ואתה נתתני לנפול בעמקי מצולה למען יגדל כאבי, למען
תחזק צעקתי, למען תאמין עריגתי אליך –
אתה נתתני לנפול בבורות-טומאה למען אדע להזהר ולהזהיר
את אחי. –
ואם ככה עשית לי, – למח עזבתני עתה לנפשי?
אתה היודע שבתי וקומי, – הטרם תדע כי עוד רגלי
מוצדות לנפול לפעמים? –
כי הברק אשר יבריק לעיני מאורך יש אשר יגוז פתאם –
ואני נשאר לבדי בחשך רב.. עד אשר ארבה לצעוק אליך
מתוך חשכי.
אם ככה עשית לי, אם הדחתני שאולהי למען אעלה ואעלה
רבים עמי –
אם רצונך אני ממלא ודברך אני עושה, —
שפוך עלי אורך מלא בו את תוכי –
תן לי עתה בהכנסי ליום-הטורח הגדול לעשות את המעשה
אשר בשבילו קראתני מעמקי שאול–רוחך ינחני. עצתך–תחכמני.
יהי רצונך – רצוני.

